

Prima pagină>Bani/Creanțe pecuniare>Insolvență/faliment Insolvență/faliment

Republica Cehă

Cadru juridic

Procedurile de insolvență din Republica Cehă sunt reglementate în principal de Legea nr. 182/2006 privind insolvența și procedurile de insolvență (*Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a zpusobech jeho řešení*) (Legea privind insolvența), coroborată cu Legea nr. 99/1963, Codul de procedură civilă (*Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád*).

Un alt act normativ important este Legea nr. 312/2006 privind administratorii judiciari (*Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích*), care (coroborat cu Legea privind insolvența) stabilește un cadru juridic pentru profesia de practician în insolvență.

Versiunile actualizate ale acestor prevederi se găsesc pe portalul administrației publice (*Portál veřejné správy*): <https://portal.gov.cz/app/zakony/>.

1 Împotriva cui se poate declanșa o procedură de insolvență?

Se poate deschide o procedură de insolvență împotriva persoanelor fizice și juridice, indiferent dacă sunt sau nu entități comerciale.

Tipurile individuale de proceduri de insolvență (faliment, reorganizare, reducerea datoriilor) diferă între ele în funcție de entitățile pe care le vizează. Deși se poate depune o cerere de deschidere a procedurii de faliment împotriva tuturor entităților, reorganizarea vizează în exclusivitate entitățile comerciale, iar reducerea datoriilor se adresează în principal entităților care nu desfășoară activități comerciale (conform explicațiilor de mai jos).

Nu se pot deschide proceduri de insolvență împotriva statului, autorităților locale autonome, partidelor politice și mișcărilor organizate în timpul alegerilor sau împotriva altor entități cu scop predominant public. Instituțiilor financiare și companiilor de asigurări li se aplică reguli speciale.

2 Care sunt condițiile de deschidere a unei proceduri de insolvență?

Insolvență sau insolvență iminentă

Procedurile de insolvență reprezintă proceduri judiciare care tratează insolvența sau insolvența iminentă a unui debitor și modul de soluționare a acesteia. Astfel, premisa de bază este existența unei stări de insolvență sau de insolvență iminentă.

Un debitor este insolvent dacă (*acestea reprezintă condiții cumulative*):

debitorul are mai mulți creditori;

debitorul are obligații pecuniare a căror scadență depășește 30 de zile;

debitorul nu își poate onora aceste obligații.

Se consideră că debitorii sunt insolvenți în special dacă nu și-au mai plătit o parte semnificativă din datorii, dacă nu sting aceste obligații mai mult de trei luni de la scadența acestora sau dacă nu se poate onora prin executare silită sau confiscare vreuna din datoriile exigibile angajate ale debitorului.

O entitate comercială debitoare (în calitate fie de persoană juridică, fie de persoană fizică) este insolubilă și în caz de supraîndatorare. Debitorii sunt supraîndatorați dacă au mai mulți creditori, iar suma pasivelor acestora depășește valoarea activelor pe care le dețin.

Insolvența iminentă se referă la o situație în care, luând în considerare toate circumstanțele, se poate presupune în mod rezonabil că debitorii nu își vor putea respecta o parte semnificativă a obligațiilor pecuniare în mod adecvat și la timp.

Tipuri de proceduri de insolvență

Legea cehă face distincția între trei moduri de bază de a trata insolvența sau insolvența iminentă a debitorului în procedurile de insolvență:

faliment (*konkurs*);

reorganizare (*reorganizace*);

reducerea datoriilor (*odlužení*).

Legea privind insolvența nu impune care dintre aceste metode de insolvență să fie folosită de un anumit debitor, lăsând alegerea la latitudinea acestuia. Pe lângă procedura de lichidare (faliment), există și un element de reabilitare (reorganizarea și reducerea datoriilor). Alegerea metodei adecvate pentru a trata insolvența debitorului trebuie să vizeze obținerea celui mai bun rezultat posibil pentru creditori.

Falimentul reprezintă o modalitate generală de a trata insolvența în care, în baza hotărârii de deschidere a procedurii de faliment, creanțele identificate în favoarea creditorilor sunt stinse în mare parte din veniturile obținute prin valorificarea activelor. Creanțele nestinse integral sau parțial nu sunt considerate stinse, cu excepția cazului în care legea dispune altfel. Această metodă de insolvență se folosește întotdeauna atunci când reorganizarea sau reducerea datoriilor nu poate fi folosită ca procedură moderată împotriva debitorului sau dacă rezultă în mod clar pe parcursul procedurilor că aceste metode nu mai pot fi aplicate în continuare.

Reorganizarea se poate folosi pentru a trata insolvența sau insolvența iminentă a debitorilor care sunt entități comerciale. Aceasta constă în reorganizarea activității comerciale. De regulă, se estimează că creanțele creditorilor vor fi stinse în mod constant în timp ce activitatea debitorului continuă în conformitate cu măsurile de revitalizare a gestionării acestuia conform unui plan de reorganizare aprobat de instanța de insolvență. Creditorii monitorizează evoluția planului.

Reducerea datoriilor reprezintă o modalitate de a trata insolvența sau insolvența iminentă a debitorilor care nu au efectiv datorii comerciale și, în cazul persoanelor juridice, a debitorilor care nu sunt entități comerciale. Această metodă de insolvență ia în considerare mai degrabă considerente sociale decât aspecte economice. Scopul este de a le oferi debitorilor ocazia unui „nou început” și de a-i motiva să participe activ la stingerea datoriilor lor, cel puțin până la un nivel estimat de 30 % în cazul creditorilor chirografari. Se presupune că creanțele garantate ale creditorilor vor fi stinse din garanțiile reale. În acest caz, un scop paralel este de a reduce cheltuielile din bugetul public pentru reabilitarea celor care se află într-o criză socială. Reducerea datoriilor se poate realiza prin valorificarea masei bunurilor, printr-un plan de rambursare sau prin ambele metode.

Cine poate deschide o procedură de insolvență?

Procedura de insolvență poate începe doar după depunerea unei cereri. Procedura începe la data la care cererea de deschidere a procedurii de insolvență ajunge la instanța competentă. Cererile de deschidere a procedurii de insolvență pot fi depuse fie de debitori, fie de creditori, cu excepția cazurilor de insolvență iminentă când pot fi depuse doar de debitor.

Debitorii care sunt entități comerciale (fie persoane fizice, fie persoane juridice) trebuie să depună o cerere de deschidere a procedurii de insolvență imediat după ce iau la cunoștință sau ar fi trebuit să ia la cunoștință, dacă ar fi dat dovadă de atenția cuvenită, despre insolvența acestora.

Deschiderea procedurii falimentului

O instanță de insolvență pronunță o hotărâre de deschidere a procedurii de faliment printr-o hotărâre separată. În cazuri excepționale, această hotărâre poate fi combinată cu decizia de deschidere a procedurii de insolvență (dacă debitorul este o persoană ce nu poate beneficia de procedura de reorganizare sau de reducere a datoriilor). Declararea falimentului intră în vigoare la publicarea hotărârii de deschidere a procedurii de faliment în registrul de insolvență.

Începerea procedurii reorganizării

Reorganizarea începe cu acordul instanței de insolvență, pronunțat în urma unei cereri depuse de debitor sau de un creditor înscris.

Acordul de reorganizare se exprimă dacă (*acestea nu sunt condiții cumulative*):

valoarea totală a cifrei de afaceri nete anuale a debitorului aferentă ultimei perioade contabile premergătoare cererii de deschidere a procedurii de insolvență a fost de cel puțin 50 000 000 CZK; sau

debitorul are cel puțin 50 de angajați; sau

debitorul îi prezintă instanței de insolvență, împreună cu cererea de deschidere a procedurii de insolvență sau cel târziu la data pronunțării deciziei de deschidere a procedurii de insolvență, un plan de reorganizare aprobat de cel puțin jumătate dintre creditorii garanți (calculat în funcție de valoarea cumulată a creanțelor) și de cel puțin jumătate dintre creditorii chirografari (calculat tot în funcție de valoarea creanțelor).

Reorganizarea este respinsă ca inadmisibilă dacă debitorul este o persoană juridică în curs de lichidare, un comerciant de valori mobiliare sau o entitate autorizată să tranzacționeze pe bursa de mărfuri conform legislației aplicabile.

Instanța de insolvență încuviințează reorganizarea dacă se întrunesc condițiile juridice corespunzătoare. Nu există drept de apel.

Instanța de insolvență respinge o cerere de încuviințare a reorganizării dacă: (a) luând în considerare toate circumstanțele, se poate presupune în mod rezonabil că există o intenție de rea-credință; (b) cererea a fost redpusă de către o persoană căreia instanța i-a audiat deja o cerere de încuviințare a reorganizării sau (c) cererea a fost depusă de un creditor, dar nu a fost aprobată de adunarea creditorilor. Apelurile împotriva acestor hotărâri pot fi depuse doar de către persoanele care au depus cererea.

Începerea procedurii de reducere a datoriilor

Cererea de reducere a datoriilor se depune de către debitor folosind un formular-tip și, după caz, este depusă împreună cu o cerere de deschidere a procedurii de insolvență (dacă nu s-a inițiat procedura de insolvență de către un creditor).

Cererea de reducere a datoriilor și anexele sale trebuie să conțină, în special, datele despre venitul anterior și viitor estimat al debitorului, lista activelor și lista pasivelor. Dacă cineva dorește să îi facă un cadou debitorului pentru a întruni condițiile de reducere a datoriilor sau dacă cineva este dispus să facă plăți în numerar cu frecvență regulată către debitor pe parcursul reducerii datoriilor, debitorul anexează actul de donație corespunzător sau contractul de generare de venit la cererea de reducere a datoriilor.

Instanța de insolvență încuviințează reducerea datoriilor dacă se întrunesc condițiile juridice corespunzătoare. Instanța respinge cererea de reducere a datoriilor dacă, luând în considerare toate circumstanțele, se poate presupune în mod rezonabil că există o intenție de rea-credință sau dacă, în urma reducerii datoriilor, creditorii chirografari ar primi mai puțin de 30 % din creanțe (cu excepția cazului în care acceptă acest lucru). Instanța de insolvență respinge cererea de reducere a datoriilor dacă rezultatele de până atunci ale procedurii arată că debitorul a dat dovadă de imprudență sau neglijență în îndeplinirea obligațiilor sale în cadrul procedurii de insolvență. Doar debitorul are drept de apel împotriva respingerii cererii.

Când intră în vigoare începerea procedurii de insolvență

Începerea procedurii de insolvență intră în vigoare la publicarea unui avis ce anunță începerea procedurilor de insolvență în registrul de insolvență (a se vedea mai jos). Efectele începerii se aplică până la finalul procedurilor de insolvență, cu excepția cazului în care legea dispune altfel pentru oricare dintre metodele de insolvență.

Măsuri provizorii în așteptarea deciziei de deschidere a procedurii de insolvență

Instanța de insolvență poate dispune din oficiu măsuri provizorii până la pronunțarea deciziei cu privire la o cerere de deschidere a procedurii de insolvență, cu excepția cazului în care legea dispune altfel. Persoana care dorește să obțină o măsură provizorie pe care instanța de insolvență ar fi dispus-o în caz contrar din proprie inițiativă nu este obligată să constituie o garanție. Când solicită o măsură provizorie, debitorul nu este obligat să constituie o garanție. Prin aceste măsuri provizorii, instanța de insolvență poate, printre altele:

să numească un administrator intermediar;

să limiteze efectele aferente începerii procedurii de insolvență;

să dispună ca solicitanții de deschidere a procedurii insolvenței să constituie o garanție care să acopere despăgubirile pentru prejudicii sau alte pierderi suferite de debitor.

Registrul de insolvență

Procedurile de insolvență sunt publicate în registrul de insolvență de către Ministerul Justiției (*Ministerstvo spravedlnosti*). Acesta este un sistem electronic de informații despre administrația publică, accesibil la adresa <https://isir.justice.cz/>.

Registrul de insolvență a fost creat în special pentru a asigura o difuzare cât mai amplă a procedurilor de insolvență și pentru a putea monitoriza desfășurarea acestora. În registru se publică hotărârile instanțelor de insolvență pronunțate în cadrul procedurilor de insolvență și în dispute secundare, documentele depuse la dosarul cauzei și alte informații, dacă se prevede această cerință în Legea privind insolvența sau dacă se dispune această obligație de către instanța de insolvență.

Registrul de insolvență este public (cu excepția anumitor informații), oricine putând să îl consulte, să facă fotocopiile și să obțină extrase din acesta.

Pe lângă faptul că servește ca sursă de informații, registrul de insolvență este esențial pentru notificarea sau comunicarea actelor de procedură – este modalitatea de transmitere a majorității hotărârilor judecătorești și a altor documente. În general, procedurile de insolvență apar în registrul de insolvență în decurs de două ore de la depunerea cererii (în timpul programului de lucru al instanței). Toate hotărârile judecătorești și celelalte documente se publică ulterior în registrul de insolvență. Astfel, orice persoană are acces la informațiile despre procedurile de insolvență din Republica Cehă.

3 Care sunt activele ce fac parte din masa bunurilor care face obiectul insolvenței? Care este regimul activelor dobândite de debitor după deschiderea procedurii de insolvență?

Masa bunurilor

Dacă debitorul depune o cerere de deschidere a procedurii de insolvență, masa bunurilor este formată din bunuri ce îi aparțin debitorului în momentul în care intră în vigoare efectele aferente începerii procedurii de insolvență, precum și bunurile dobândite de debitor în timpul procedurii de insolvență.

În cazul în care creditorul depune o cerere de deschidere a procedurii de insolvență, masa bunurilor este formată din bunuri ce îi aparțin debitorului în momentul în care intră în vigoare măsura provizorie dispusă de instanța de insolvență ce limitează (integral sau parțial) dreptul debitorului de a înstrăina activele, activele ce îi aparțin debitorului în momentul în care intră în vigoare deciziile cu privire la insolvența debitorului, precum și activele achiziționate de debitor în cursul procedurii de insolvență, după intrarea în vigoare a acestor decizii.

În cazul bunurilor deținute în coproprietate de către debitor, cota debitorului din acele bunuri este inclusă în masa bunurilor. Aceste bunuri fac parte din masa bunurilor chiar dacă sunt bunuri comune ale debitorului dobândite în timpul căsătoriei.

Bunurile altor persoane decât debitorul fac parte din masa bunurilor dacă legea prevede acest lucru, în special dacă acestea sunt în contrapartidă din acte juridice inopozabile. În scopul valorificării activelor, se consideră că aceste bunuri fac parte din activele debitorului.

Cu excepția cazului în care legea dispune altfel, masa bunurilor constă în principal în numerar, bunuri mobile și imobile, instalații și echipamente, credite, certificate de depozit și alte forme de depozite, acțiuni, titluri, cecuri sau alte valori mobiliare, participații, active monetare și nemonetare, inclusiv creanțe contingente și neexigibile, veniturile debitorului, salariile primele și venitul obținut în loc de remunerație pentru activitatea depusă, alte drepturi și alte active a căror valoare poate fi exprimată monetar. Masa bunurilor include și elemente precum dobânzi, câștiguri, fructe și beneficii aparținând activelor de mai sus. Cu excepția cazului în care legea dispune altfel, activele care nu pot fi sechestrate prin procedură de executare silită sau sechestrul nu fac parte din masa bunurilor. Acest aspect este reglementat de Legea nr. 99/1963, Codul de procedură civilă. Din activele deținute de debitori, executarea silită nu poate viza activele necesare nevoilor materiale ale debitorilor și ale familiei acestora sau necesare îndeplinirii activității acestora, și nici orice alt element a cărui valorificare ar fi *contra bonos mores* (în special articolele de îmbrăcăminte zilnică, articole din gospodăria comună, verighete și alte obiecte similare, resurse medicale și alte articole necesare debitorilor din cauza bolii sau a dizabilității fizice a acestora, numerarul echivalent cu dublul indemnizației de subzistență pentru o persoană și pentru animalele sale de companie). Totuși, elementele folosite pentru operațiunile comerciale ale debitorului sunt incluse în masa bunurilor. Cu excepția cazului în care legea dispune altfel, masa bunurilor nu include active de care, conform legislației specifice, se poate dispune doar într-o manieră specifică (de ex. granturi specifice și asistență rambursabilă din partea bugetelor de stat centrale sau locale sau din partea unui fond de stat).

Regimul activelor dobândite de debitor sau care îi revin debitorului după deschiderea procedurii de insolvență

În general, activele dobândite de debitor sau care îi revin debitorului după deschiderea procedurii de insolvență sunt incluse în masa bunurilor; în funcție de metoda de insolvență aplicată, acest regim se poate modifica. Debitorii pot dispune de masa bunurilor doar dacă respectă limitările etapei aferente din procedura de insolvență și ale metodei de insolvență.

4 Care sunt competențele debitorului, respectiv ale practicianului în insolvență?

Misiunea și statutul practicianului în insolvență

Misiunea principală a practicianului în insolvență este de a gestiona masa bunurilor debitorului și de a soluționa dispute secundare și de altă natură. Scopul practicianului în insolvență este satisfacerea creditorilor în mod proporțional, rapid, economic și cât mai eficient.

Practicienii în insolvență au obligația profesională de a acționa conștiincios și cu toată diligența necesară. Aceștia trebuie să depună toate eforturile ce li se pot solicita în mod rezonabil pentru satisfacerea creditorilor în cea mai mare măsură posibilă. Aceștia trebuie să acorde prioritate interesului comun al creditorilor față de propriile lor interese și cele ale altor părți.

În procedura falimentului, practicianul în insolvență este autorizat să dispună de masa bunurilor, să exercite drepturile și să îndeplinească obligațiile debitorului în materie de bunuri. Mai exact, practicianul în insolvență exercită drepturile acționarilor aferente acțiunilor în masa bunurilor, acționează în calitate de angajator în relația cu angajații debitorului și este responsabil de desfășurarea activității comerciale, de contabilitatea și de respectarea obligațiilor fiscale ale debitorului. În plus, practicienii în insolvență au sarcina de a valorifica patrimoniul.

În procedura reorganizării, practicienii în insolvență supraveghează în primul rând activitățile unui debitor în posesie, continuă să identifice bunurile și să le inventarieze, tratează disputele secundare, alcătuiesc și completează lista creditorilor și raportează către comitetul creditorilor. Practicienii în insolvență acționează și în calitate de corespunzătoare în cadrul adunării generale sau a reuniunii membrilor.

În procedura de reducere a datoriilor, practicienii în insolvență colaborează cu instanța de insolvență și cu creditorii pentru supravegherea operațiunilor debitorului, pentru valorificarea activelor debitorului și pentru alocarea plăților lunare conform calendarului de rambursare stabilit între creditori.

Statutul debitorului

În procedura falimentului, debitorii pierd autoritatea de a dispune de masa bunurilor, de a exercita alte drepturi și de a-și îndeplini obligațiile în materie de bunuri. Această autoritate îi revine practicianului în insolvență. Conform legii, actele juridice executate de debitori în aceste domenii nu mai sunt aplicabile în relația cu creditorii după ce autoritatea de a dispune de masa bunurilor i-a fost transferată practicianului în insolvență.

În procedura reorganizării, debitorul rămâne în posesia bunurilor, sub rezerva restricțiilor. Actele juridice de importanță fundamentală pentru cesiunea și administrarea masei bunurilor sunt executate de către un debitor în posesie doar cu acordul comitetului creditorilor. Un debitor care încalcă această obligație este răspunzător de daunele și de orice altă pierdere provocată creditorilor sau terților; membrii organului de conducere al debitorului sunt răspunzători de aceste daune sau de alte pierderi în solidar. Prin „acte juridice de importanță fundamentală” se înțelege actele care modifică semnificativ valoarea masei bunurilor, calitatea creditorilor sau nivelul de satisfacere a creditorilor. Practicienii în insolvență acționează în calitate de corespunzătoare în cadrul adunării generale sau a reuniunii membrilor.

În procedura de reducere a datoriilor, debitorul rămâne și în posesia bunurilor, sub rezerva restricțiilor. Debitorul este supravegheat de instanța de insolvență, de practicianul în insolvență și de creditori.

5 În ce condiții se poate invoca o compensare?

În general, compensările sunt reglementate de Codul civil. Ca regulă generală, dacă părțile au același tip de creanțe imputabile reciproc, oricare dintre acestea poate notifica cealaltă parte că își va compensa creanța față de creanța contrapărții. Compensările pot fi invocate imediat ce o parte are dreptul atât de a solicita respectarea unei creanțe, cât și de a-și plăti datoria. Compensarea anulează cele două creanțe dacă acestea coincid; dacă nu se acoperă integral, creanța se compensează într-un mod similar cu cazul în care este îndeplinită. Aceste efecte intră în vigoare când cele două creanțe devin eligibile pentru compensare.

În procedura de insolvență, creanțele reciproce ale debitorului și ale creditorului se pot compensa conform deciziei de deschidere a procedurii de insolvență dacă se întrunesc condițiile de compensare legală (conform Codului civil) înainte de stabilirea metodei de insolvență și cu excepția cazului în care Legea privind insolvența dispune altfel.

Compensarea în procedura de insolvență nu este admisă în special în cazul în care creditorul debitorului:

nu a devenit creditor înscris față de creanța certă; sau

a obținut o creanță certă în urma unui act juridic inaplicabil; sau

a avut cunoștința despre insolvența debitorului la momentul dobândirii creanței certe; sau

încă nu a plătit creanța exigibilă a debitorului în măsura în care depășește creanța certă a creditorului; sau

în cazurile prevăzute în măsura provizorie dispusă de instanța de insolvență.

6 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra contractelor în curs la care debitorul este parte?

Contracte cu prestații reciproce

Dacă, în momentul în care se declară falimentul sau se încuviințează reorganizarea sau reducerea datoriilor, debitorul este parte într-un contract cu prestații reciproce, inclusiv un pre-contract, care încă nu a fost executat integral de debitor sau de contraparte în momentul în care se declară falimentul sau se încuviințează reorganizarea sau reducerea datoriilor, se aplică următoarele:

- în procedura falimentului sau a reducerii datoriilor, practicienii în insolvență pot executa un contract în locul debitorului și pot solicita execuția de către o altă parte la contract sau pot refuza execuția;

- în procedura reorganizării, debitorul în posesie exercită aceeași autoritate, sub rezerva acordului din partea comitetului creditorilor.

În procedura falimentului sau a reducerii datoriilor, se consideră că un practician în insolvență care nu stabilește că un contract va fi executat în decurs de 30 de zile de la hotărârea de deschidere a procedurii de faliment sau de la încuviințarea reducerii datoriilor a refuzat execuția; până atunci, contrapartea nu se poate retrage din contract, cu excepția cazului în care dispozițiile contractuale permit contrariul. În procedura reorganizării, debitorii în posesie care nu declară că refuză execuția în decurs de 30 de zile de la aprobarea reorganizării trebuie să pună în aplicare un contract cu prestații reciproce.

O contraparte care trebuie să asigure prima executarea prestațiilor poate amâna această executare până în momentul în care executarea reciprocă a prestațiilor este asigurată sau garantată, cu excepția cazului în care contrapartea încheie contractul după publicarea deciziei de deschidere a procedurii de insolvență.

Dacă practicianul în insolvență sau debitorul în posesie refuză executarea prestațiilor, contrapartea poate pretinde despăgubiri pentru prejudiciile provocate prin înscriserea unei creanțe în decurs de 30 de zile de la refuzul de executare. Creanțele contrapărții care rezultă din continuarea contractului după declararea falimentului sunt creanțe raportate la masa bunurilor.

Contrapartea nu poate solicita rambursarea pentru executarea parțială a prestațiilor înainte pronunțării deciziei de deschidere a procedurii de insolvență deoarece prestațiile nu au fost executate și de debitor.

Contracte fixe

Dacă s-a convenit ca o prestație să fie realizată la un termen precis sau într-o perioadă de timp fixă și dacă termenul de executare se împlinește sau expiră doar după declararea falimentului, atunci nu se poate solicita îndeplinirea angajamentului; se pot solicita doar despăgubiri pentru prejudiciile cauzate de debitor prin nerespectarea angajamentului său. „Prejudiciile” se referă la diferența dintre prețul convenit și prețul pieței plătit la data intrării în vigoare a declarației de faliment la locul desemnat în contract ca locul de executare. Contrapartea poate pretinde despăgubiri în calitate de creditor prin înscriserea unei creanțe în decurs de 30 de zile de la declararea falimentului.

Contract de credit

Dacă debitorul a încheiat un contract de credit, după declararea falimentului, practicianul în insolvență poate solicita rambursarea împrumutului înainte de expirarea perioadei contractuale de împrumut.

Închiriere, subînchiriere

Există prevederi detaliate cu privire la contractele de închiriere și de subînchiriere. Printre altele, după declararea falimentului, practicianul în insolvență are dreptul de a denunța contractele de închiriere sau de subînchiriere încheiate de debitor într-o perioadă prevăzută de lege sau de contract, chiar dacă sunt încheiate pe o anumită perioadă; perioada de preaviz nu poate fi mai mare de trei luni. Această prevedere nu aduce atingere prevederilor Codului civil cu privire la momentul și condițiile în care locatorul poate denunța contractul de închiriere.

Proiectele de contract ale debitorului neacceptate încă de contraparte la momentul declarării falimentului

Când se declară falimentul, se anulează cererile depuse de debitor pentru a încheia contracte care nu au fost acceptate încă și orice alt proiect de contract care a fost acceptat de debitor, dar care nu a fost încheiat încă, dacă acesta vizează masa bunurilor. Proiectele de contract neacceptate încă de debitor la momentul declarării falimentului pot fi acceptate doar de către practicianul în insolvență.

Rezervarea dreptului de proprietate

Dacă debitorul a vândut un bun cu rezervarea dreptului de proprietate și l-a livrat cumpărătorului înainte de declararea falimentului, cumpărătorul poate fie să restituie bunul, fie să insiste să continue executarea contractului. Dacă, înainte de declararea falimentului, debitorul achiziționează și primește un bun cu rezervarea dreptului de proprietate, vânzătorul nu poate solicita restituirea bunului cu condiția ca practicianul în insolvență să își îndeplinească obligațiile contractuale fără întârziere după ce este înștiințat în acest sens de către vânzător.

7 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra acțiunilor intentate de creditori individuali (cu excepția proceselor aflate pe rol)?

Deschiderea procedurii de insolvență are următoarele efecte:

dacă se pot invoca prin înscrisere, creanțele și alte drepturi cu privire la masa bunurilor nu se pot invoca prin intentarea unei acțiuni în justiție;

dreptul de a obține satisfacție din garanțiile aferente activelor deținute de debitor sau activelor ce formează masa bunurilor puse sub administrare pentru insolvență poate fi exercitat și dobândit recent doar în condițiile stipulate în Legea privind insolvența. Această prevedere se aplică și în cazul impunerii unui drept de retenție juridic sau al unui drept de sechestru asupra bunurilor imobile după începerea procedurii de insolvență;

se pot dispune sau iniția executări silite sau sechestre ce afectează activele deținute de debitor, precum și alte active ce formează masa bunurilor, dar nu se pot pune în aplicare. Totuși, se pot pune în aplicare executări silite sau sechestre ce afectează activele care formează masa bunurilor debitorului cu privire la creanțe față de masa bunurilor și creanțe echivalente, în temeiul unei hotărâri a instanței de insolvență, sub rezerva limitărilor hotărârii în cauză;

nu se poate exercita un drept, stabilit cu acordul creditorului și al debitorului, de poprire pe salarii sau alte venituri asimilate salariilor sau pe veniturile în vederea executării unei hotărâri judecătorești.

8 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra continuării proceselor în curs de soluționare în momentul deschiderii procedurii de insolvență?

Deciziile de deschidere a procedurii de insolvență creează un moratoriu privind procedurile judiciare și de arbitraj cu privire la creanțe și la alte drepturi ce vizează masa bunurilor care vor fi înscrise în procedura de insolvență sau care sunt considerate înscrise în procedura de insolvență sau cu privire la creanțe ce nu sunt îndeplinite prin procedura de insolvență. Cu excepția cazului în care se prevede altfel, această procedură nu poate continua atât timp cât sunt aplicabile deciziile de deschidere a procedurii de insolvență.

9 Care sunt principalele caracteristici ale participării creditorilor la procedura de insolvență?

Principii asimilate participării creditorilor

Procedura de insolvență se bazează, *inter alia*, pe următoarele principii ce influențează participarea creditorilor:

procedura de insolvență trebuie desfășurată astfel încât niciuna dintre părți să nu fie afectată neloial sau avantajată ilegal și să se asigure satisfacerea creditorilor într-o manieră rapidă, economică și cât mai eficientă;

creditorii care, conform legii, au un statut identic sau similar să aibă oportunități egale în procedura de insolvență;

cu excepția cazului în care legea dispune altfel, drepturile unui creditor dobândite cu bună-credință înainte de începerea procedurii de insolvență nu pot fi restricționate printr-o hotărâre a instanței de insolvență sau ca urmare a respectării procedurii de către practicianul în insolvență;

creditorii au obligația să nu întreprindă măsuri care să ducă la satisfacerea creanțelor lor în afara procedurii de insolvență, cu excepția cazului în care legea permite acest lucru.

Organismele creditorilor

Organismele creditorilor sunt formate din:

adunarea creditorilor;

comitetul creditorilor (sau reprezentantul creditorilor).

Adunarea creditorilor este responsabilă de alegerea și demiterea membrilor și a membrilor supleanți ai comitetului creditorilor (sau un reprezentant al creditorilor). Adunarea creditorilor poate păstra pentru competența proprie orice aspect care intră în sfera de competență a organismelor creditorilor. Dacă nu

se numește un comitet sau un reprezentant al creditorilor, adunarea creditorilor acționează în această capacitate, cu excepția cazului în care legea dispune altfel.

Dacă se înscriu peste 50 de creditori, adunarea creditorilor trebuie să instituie un comitet al creditorilor. În caz contrar, este suficient să se aleagă doar un reprezentant al creditorilor.

Comitetul creditorilor exercită puterile organismelor creditorilor, cu excepția aspectelor care țin de responsabilitatea reuniunii creditorilor sau pe care reuniunea creditorilor le-a păstrat în propria competență. Mai exact, comitetul creditorilor supraveghează activitățile practicianului în insolvență și are dreptul de a prezenta propuneri instanței de insolvență cu privire la procedura de insolvență. Comitetul creditorilor apără interesele comune ale creditorilor și, împreună cu practicianul în insolvență, ajută la atingerea scopului procedurii de insolvență. Prevederile aplicabile comitetelor creditorilor se aplică *mutatis mutandis* reprezentanților creditorilor.

Categoriile de creditori

Legea diferențiază între creditori garantați și creditori chirografari.

Creditorul garantat este cel a cărui creanță este garantată de activele ce formează masa bunurilor sub forma unui gaj, a unui drept de retenție, a unor restricții privind transferul de proprietate, a transferului fiduciar al unui drept, a cesiunii unei creanțe pentru o garanție sau sub forma oricărui drept similar în baza legislației străine.

Creditorii garantați pot exercita o influență semnificativă pe parcursul procedurii de insolvență. În cazul în care debitorul este o entitate economică ce poate fi reorganizată conform Legii privind insolvența, rezoluția cu privire la metoda de insolvență (faliment sau reorganizare) se adoptă prin votul a minimum jumătate dintre toți creditorii garantați (și, similar, chirografari) prezenți la adunarea creditorilor, calculat prin valoarea creanțelor acestora, cu excepția cazului în care minimum 90 % dintre creditorii prezenți, calculat prin valoarea creanțelor acestora, votează pentru rezoluție. Un creditor garantat poate desemna o persoană în posesie să gestioneze garanția cu efecte obligatorii pentru acea persoană, cu condiția ca această desemnare să aibă drept scop o bună guvernare. De asemenea, practicianul în insolvență este însărcinat de creditorii garantați cu valorificarea garanției. Practicienii în insolvență pot respinge aceste instrucțiuni în cazul în care consideră că bunul afectat garanției poate fi valorificat mai favorabil, caz în care aceștia îi vor solicita instanței de insolvență să reexamineze instrucțiunile în cadrul activității sale de supraveghere. Valorificarea unui articol, a unui drept, a unei creanțe sau a altui bun în cadrul procedurii de insolvență stinge garanția creanței creditorului garantat, chiar dacă acel creditor nu a înscris creanța.

Creanțele creditorilor garantați sunt acoperite din suma totală a veniturilor obținute în urma valorificării, din care se scad onorariul practicianului în insolvență și costurile aferente gestionării și valorificării, în orice moment în cadrul procedurii, luând în considerare data începerii garanției.

Toți ceilalți creditori sunt chirografari. Poziția acestora în procedura de insolvență este mai nesigură, de regulă nivelul estimat de acoperire al creanțelor acestora, conform datelor statistice, fiind mult mai mic.

10 În ce mod poate practicianul în insolvență să utilizeze sau să dispună de activele care fac parte din patrimoniu?

Practicienii în insolvență pot folosi masa bunurilor în procedura falimentului. Practicianul în insolvență este autorizat să dispună de masa bunurilor, să exercite drepturile și să îndeplinească obligațiile debitorului în materie de bunuri. Mai exact, practicianul în insolvență exercită drepturile acționarilor aferente acțiunilor în masa bunurilor, ia decizii cu privire la secretele comerciale și la alte aspecte confidențiale, acționează în calitate de angajator în relația cu angajații debitorului și este responsabil de desfășurarea activității comerciale, de contabilitatea și de respectarea obligațiilor fiscale ale debitorului. În plus, practicienii în insolvență au sarcina de a valorifica patrimoniul.

În procedura reorganizării și reducerii datoriilor, debitorul continuă să dețină aceste drepturi, sub rezerva unor limitări semnificative.

11 Ce creanțe se înregistrează la masa bunurilor care face obiectul insolvenței debitorului și care este regimul creanțelor apărute după deschiderea procedurii de insolvență?

Creanțele raportate la masa bunurilor și creanțele echivalente se pot plăti integral oricând după pronunțarea deciziei de deschidere a procedurii de insolvență.

Se face o distincție între:

creanțele față de masa bunurilor care rezultă după deschiderea procedurii de insolvență sau după declararea unui moratoriu (în special rambursarea cheltuielilor în numerar și onorariul administratorului intermediar, al lichidatorului debitorului și al membrilor comitetului creditorilor și creanțele creditorilor ce rezultă din finanțarea creditului);

creanțele raportate la masa bunurilor care rezultă după pronunțarea deciziei de deschidere a procedurii de insolvență (în special cheltuielile în numerar și onorariul practicianului în insolvență, impozitele, taxele, obligațiile, contribuțiile la asigurările sociale, contribuțiile la politica națională de ocupare a forței de muncă și contribuțiile la asigurările sociale de sănătate);

creanțele echivalente creanțelor raportate la masa bunurilor (în special creanțele în temeiul legislației muncii ale angajaților debitorului și creanțele creditorilor cu privire la obligațiile legale de întreținere).

12 Care sunt normele care reglementează înregistrarea, verificarea și admiterea creanțelor?

Înregistrarea creanțelor

Creditorii depun cererile de înregistrare a creanțelor în instanța de insolvență folosind un formular-tip, după deschiderea procedurii de insolvență și până la termenul-limită prevăzut în decizia de deschidere a procedurii de insolvență. Instanța de insolvență respinge cererile de înregistrare a creanțelor depuse după termenul-limită, nefiind tratate în procedura de insolvență. Se depun și cereri privind creanțele existente deja pe rolul instanței și creanțele executorii, inclusiv cele recuperate prin executare silită sau sechestrul. Un creditor care depune cerere de înregistrare a creanțelor sau care este considerat creditor înscris poate retrage o creanță în orice moment pe parcursul procedurii de insolvență.

O cerere de înscriere a unei creanțe trebuie să explice proveniența creanței și valoarea acesteia. O creanță trebuie cuantificată întotdeauna în termeni monetari, chiar dacă este un activ nemonetar. Cererea trebuie să fie însoțită de orice document la care face trimitere cererea de înscriere a creanței.

Caracterul executoriu al unei creanțe trebuie demonstrată cu ajutorul unui instrument autentic.

În sensul termenului de prescripție sau a termenului-limită până la stingerea drepturilor, cererea de înregistrare a unei creanțe trebuie să aibă aceleași efecte ca o acțiune sau altă invocare a unui drept în fața instanței; această perioadă începe la data la care se depune cererea în instanța de insolvență.

Creditorul este responsabil de acuratețea informațiilor din cererea de înregistrare a unei creanțe. Instanța de insolvență, acționând la recomandarea practicianului în insolvență, poate aplica sancțiuni dacă valoarea unei creanțe este supraestimată (cu peste 100 %), dispunând plata unei sume către masa bunurilor stabilită în funcție de toate circumstanțele asociate cu înregistrarea creanței și examinarea creanței în sine, până la valoarea cu care creanța înregistrată depășește valoarea efectivă constatată.

Dreptul unui creditor de a se acoperi o creanță din garanție se respinge dacă este înregistrată într-o altă ordine față de cea aplicabilă sau dacă, la examinare, s-a constatat că valoarea de garantare a creanței a fost supraestimată cu peste 100 %. În acest caz, creditorul poate fi sancționat de instanța de insolvență prin dispunerea unei plăți în favoarea creditorilor garantați care au înregistrat creanțe cu garanții aferente acelorași bunuri. Instanța de insolvență stabilește valoarea acelei plăți luând în considerare toate circumstanțele în care s-a exercitat și s-a examinat dreptul de acoperire a unei creanțe din garanție, până la valoarea cu care garanția menționată în cerere a depășit valoarea constatată a garanției.

Verificarea creanțelor înregistrate

Creanțele înregistrate sunt verificate mai întâi de practicianul în insolvență care face un control încrucișat a acestora cu documentele însoțitoare și cu conturile sau cu evidențele debitorului păstrate conform legislației specifice. Apoi, practicianul în insolvență îi solicită debitorului să își prezinte observațiile cu privire la creanțe. După caz, practicianul în insolvență desfășoară anchetele necesare cu privire la creanțe, în colaborare cu autoritățile care sunt obligate să coopereze.

Dacă o creanță înregistrată este eronată sau incompletă, practicianul în insolvență îi solicită creditorului să o corecteze sau să o completeze în decurs de 15 zile (se poate stabili o perioadă mai îndelungată) și îi oferă recomandări în acest sens. Practicianul în insolvență depune creanțele care nu sunt completate sau corectate în mod adecvat și la timp în instanța de insolvență, pentru ca aceasta să se pronunțe cu privire la respingerea respectivelor cereri. Creditorul trebuie informat în mod corespunzător.

Practicianul în insolvență întocmește o listă cu creanțele înscrise. Creditorii garantați sunt înscrși într-o listă separată. Dacă practicianul în insolvență respinge creanțe, acest lucru trebuie specificat în mod explicit. Pentru toți creditorii, trebuie indicate informațiile necesare de identificare și de evaluare a modului în care a luat naștere creanța, precum și valoarea și clasificarea acesteia. În plus, trebuie menționate motivul și metoda de garantare în cazul creditorilor garantați.

Instanța de insolvență publică lista cu creanțele înscrise în registrul de insolvență înainte de ședința de verificare. Instanța de insolvență publică de asemenea imediat orice modificare adusă listei cu creanțele înscrise în registrul de insolvență.

Apoi, creanțele înscrise sunt verificate în cadrul ședinței de verificare impuse de instanța de insolvență. Data și locul ședinței sunt stabilite de instanța de insolvență în decizia de deschidere a procedurii de insolvență. Creditorii pot modifica suma creanței înscrise până la finalul ședinței de verificare, cu excepția cazului în care creanța este garantată sau a fost respinsă prin decizie definitivă. Totuși, aceștia nu pot modifica motivul pentru care a luat naștere creanța înscrisă sau clasificarea sa.

Respingerea creanțelor

Autenticitatea, valoarea și rangul de prioritate al tuturor creanțelor înscrise pot fi respinse de: (a) practicianul în insolvență; (b) debitor; sau (c) un creditor înregistrat.

Respingerea unei creanțe a unui creditor de către un alt creditor înscris trebuie să aibă aceleași specificații ca o acțiune conform Codului de procedură civilă și trebuie să stabilească în mod clar dacă se respinge autenticitatea, valoarea sau rangul creanței. Respingerea se face printr-un formular-tip.

Legea privind insolvența recunoaște următoarele tipuri de respingeri:

respingerea autenticității unei creanțe - se susține că acea creanță nu s-a materializat niciodată sau că a fost stinsă integral sau că s-a prescrist integral; respingerea valorii creanței - se susține că răspunderea debitorului este mai mică decât valoarea înscrisă (persoana care respinge valoarea creanței trebuie să menționeze și valoarea efectivă a creanței);

respingerea rangului creanței - se susține că acea creanță are un rang mai puțin favorabil decât cel indicat la înscrierea creanței sau că se respinge dreptul de acoperire a unei creanțe din garanție (persoana care respinge rangul creanței trebuie să specifice și rangul aplicabil acelei creanțe).

Dacă un creditor înscris respinge creanța unui alt creditor înscris, acești creditori devin părți într-un litigiu accesoriu. Practicienii în insolvență care doresc să ajute o parte într-un litigiu accesoriu care nu îi vizează au dreptul să intervină.

Instanța de insolvență se pronunță cu privire la autenticitatea, valoarea și rangul creanțelor respinse.

13 Care sunt normele care reglementează distribuția veniturilor încasate în urma valorificării activelor? Care este ordinea de preferință a creanțelor și drepturilor creditorilor în funcție de rangul acestora?

Masa bunurilor se valorifică în cadrul procedurii de faliment. Aceasta înseamnă că toate activele ce formează masa bunurilor sunt convertite în numerar spre satisfacerea proporțională a creditorilor. Practicianul în insolvență este cel care valorifică masa bunurilor. Această etapă poate începe doar după ce decizia de deschidere a procedurii de faliment devine definitivă și după prima adunare a creditorilor. Se exclud activele cu risc iminent de perisabilitate sau deteriorare; excluderea din alte motive poate fi de asemenea permisă de instanța de insolvență. Valorificarea masei bunurilor stinge toate efectele unui titlu executoriu sau de sechestru și alte insuficiențe aferente valorificării activelor, cu excepția cazului în care legea dispune altfel.

Masa bunurilor se poate valorifica prin:

licitație publică;

vânzarea bunurilor mobile și imobile conform dispozițiilor de executare ale Codului de procedură civilă;

vânzarea de active în afara unei licitații.

În cazul în care veniturile încasate în urma valorificării masei bunurilor nu sunt suficiente pentru satisfacerea tuturor creanțelor, se achită mai întâi onorariul practicianului în insolvență și cheltuielile în numerar, urmate de creanțele creditorilor atrase în timpul moratorului, creanțele creditorilor care rezultă din finanțarea creditului, costurile aferente întreținerii și gestionării masei bunurilor, creanțele ale angajaților debitorului în temeiul legislației muncii și creanțele creditorilor pentru întreținere și pentru repararea prejudiciilor cauzate sănătății. Alte creanțe sunt satisfăcute proporțional.

După ce decizia de aprobare a raportului final devine definitivă, practicianul în insolvență prezintă instanței de insolvență un proiect de ordin privind distribuirea masei bunurilor, menționând cât ar trebui plătit pentru fiecare creanță din lista revizuită a creanțelor înscrise. În baza acesteia, instanța de insolvență emite un ordin privind distribuirea masei bunurilor în care stabilește sumele ce se vor plăti creditorilor. Toți creditorii incluși în tabelul de distribuire primesc suma proporțională cu valoarea constatată a creanței acestora. Înainte de distribuire, pe măsură ce se acoperă creanțele neachitate încă ce ar putea fi acoperite în orice moment pe parcursul procedurii de faliment, mai exact:

creanțele raportate la masa bunurilor - cheltuielile în numerar și onorariul practicianului în insolvență, costurile aferente întreținerii și gestionării activelor debitorului, impozitele, taxele, obligațiile, contribuțiile la asigurările sociale, contribuțiile la politica națională de ocupare a forței de muncă, contribuțiile la bugetul asigurărilor de sănătate etc.;

creanțele echivalente - creanțe ale angajaților debitorului în temeiul legislației muncii, creanțele creditorilor pentru repararea prejudiciilor cauzate sănătății, creanțele administrațiilor publice etc.;

creanțele garantate.

14 Care sunt condițiile și efectele închiderii procedurii de insolvență (în special prin concordat)?

Închiderea procedurii de faliment

Odată valorificată masa bunurilor, practicianul în insolvență prezintă instanței de insolvență un raport final. Raportul final trebuie să prezinte aspectele generale ale activităților practicianului în insolvență și să includă o cuantificare a rezultatelor financiare ale acestor activități. Trebuie să cuantifice suma ce se va distribui între creditori și să menționeze creditorii în cauză, specificând valoarea acțiunilor acestora comparativ cu valoarea totală. Împreună cu raportul final, practicianul în insolvență prezintă instanței de insolvență o declarație cu onorariul și cheltuielile.

Instanța de insolvență examinează raportul final și factura practicianului în insolvență și, după audierea practicianului în insolvență, remediază orice eroare sau omisiune posibilă constatată în cadrul acestora. Instanța de insolvență informează părțile cu privire la raportul final revizuit al practicianului în insolvență prin publicarea acestuia sub forma unui avis public. După ce decizia de aprobare a raportului final devine definitivă, practicianul în insolvență prezintă

instanței de insolvență un proiect de ordin privind distribuirea masei bunurilor, menționând cât ar trebui plătit pentru fiecare creanță din lista revizuită a creanțelor înscrise. Apoi, instanța de insolvență emite un ordin privind distribuirea masei bunurilor în care stabilește sumele ce se vor plăti creditorilor. Toți creditorii incluși în tabelul de distribuire primesc suma proporțională cu valoarea constatată a creanței acestora. În ordinul de distribuire, instanța de insolvență stabilește un termen-limită în care practicianul în insolvență trebuie să îndeplinească această obligație, termen care nu trebuie să depășească două luni de la data la care intră în vigoare ordinul de distribuire.

Procedura falimentului încetează odată cu transmiterea raportului practicianului în insolvență cu privire la îndeplinirea ordinului de distribuire și decizia instanței de insolvență de a închide procedura. Instanța decide să închidă procedura falimentului și în alte situații prevăzute de lege, de ex. dacă se constată că activele debitorului sunt în mod clar insuficiente pentru satisfacerea creditorilor. Procedura de insolvență se încheie când decizia de încetare a procedurii falimentului devine definitivă.

Închiderea procedurii de reorganizare

Reorganizarea încetează odată cu decizia instanței de insolvență care confirmă îndeplinirea planului de reorganizare sau a unor secțiuni semnificative ale acestuia. Nu există drept de apel față de această decizie.

Reorganizarea poate înceta și prin decizia instanței de insolvență de a transforma reorganizarea în faliment, situație care apare în cazurile prevăzute de lege, în special când apar probleme cu privire la aprobarea și respectarea planului de reorganizare. Instanța de insolvență nu poate lua o decizie de a transforma reorganizarea în faliment dacă s-au aplicat măsuri importante din planul de reorganizare. Apelurile împotriva unei decizii a instanței de transformare a reorganizării în faliment pot fi depuse de debitor, solicitantul reorganizării, practicianul în insolvență sau comitetul creditorilor. Când instanța de insolvență decide să transforme reorganizarea în faliment, se stabilesc efectele asimilate declarației de faliment, cu excepția cazului în care instanța de insolvență dispune condiții diferite de conversie prin hotărârea pronunțată.

Închiderea procedurii de reducere a datoriilor

Reducerea datoriilor încetează odată cu decizia instanței de insolvență care confirmă aplicarea procedurii de reducere a datoriilor. Nu există drept de apel față de această decizie. Dacă debitorul își îndeplinește toate obligațiile conform metodei aprobate de reducere a datoriilor în mod adecvat și la timp, instanța de insolvență – la recomandarea debitorului – emite un ordin ce degrevează debitorul de plata creanțelor incluse în procedura de reducere a datoriilor în măsura în care acestea nu s-au acoperit încă.

Reducerea datoriilor poate înceta și dacă instanța întrerupe această procedură și decide să trateze insolvența debitorului prin procedura falimentului, situație ce apare în cazurile prevăzute de lege, în special când debitorul nu respectă condițiile reducerii datoriilor.

15 Care sunt drepturile creditorilor după închiderea procedurii de insolvență?

În procedura falimentului vizând activele unei persoane fizice (oricând după închiderea procedurii falimentului) sau ale unei persoane juridice (până la dizolvarea acesteia prin radierea din registrul public), după închiderea procedurii, se poate emite un titlu executoriu sau de sechestru cu privire la o creanță stabilită și nerespinsă de debitor, care nu a fost acoperită în timpul procedurii de faliment. La depunerea unei cereri de executare silită, este nevoie doar de fișa de validare și de un raport cu privire la validarea creanței în cauză din procedura falimentului. Acest drept se prescrie după zece ani de la închiderea procedurii de faliment, iar termenul de prescriere curge începând cu data intrării în vigoare a ordonanței prin care se finalizează procedura.

În cazul reorganizării, după ce planul de reorganizare intră în vigoare, se poate dispune un titlu executoriu sau de sechestru ce se aplică împotriva debitorului pentru a recupera o creanță identificată în planul de reorganizare. Totuși, în cazul în care creanța a fost respinsă, se poate aplica executarea silită sau sechestrul doar dacă decizia instanței de insolvență ce identifică acea creanță devine definitivă; această decizie trebuie anexată cererii.

În cazul reducerii datoriilor, la finalul procedurii de reducere a datoriilor și al ridicării obligației de plată cu privire la creanțele rămase, nu se mai poate urmări satisfacerea creanțelor creditorilor prin executare silită sau sechestru rămase. Nu este relevant dacă creditorii și-au satisfăcut parțial creanța prin procedura de reducere a datoriilor sau dacă și-au înscris sau nu creanța în procedura de insolvență.

16 Cine suportă costurile și cheltuielile legate de procedura de insolvență?

Costurile – în special onorariul practicianului în insolvență și cheltuielile în numerar – trebuie acoperite din masa bunurilor, și anume trebuie suportate de debitor.

Deoarece masa bunurilor nu este întotdeauna suficientă pentru a acoperi costurile, înainte de a se pronunța cu privire la o cerere de deschidere a procedurii de insolvență, instanța de insolvență îi poate impune practicianului în insolvență un termen-limită până la care să plătească un avans pentru costurile procedurii de insolvență în cazurile în care acest lucru este necesar pentru a acoperi costurile de procedură și nu se pot garanta resursele necesare prin alte mijloace. Această obligație se aplică chiar dacă debitorul nu are active. Legea stabilește o valoare maximă a acestui avans. Dacă există mai mulți solicitanți de deschidere a procedurii de insolvență, aceștia trebuie să plătească un avans în solidar.

Dacă masa bunurilor nu este suficientă pentru a acoperi costurile, diferența se acoperă din avansul pentru costurile aferente procedurii de insolvență, și anume sunt suportate de solicitant.

Dacă nici avansul nu acoperă costurile, suma este acoperită de stat. Legislația specifică prevede plafoane pentru costurile care pot fi acoperite de stat.

17 Care sunt normele privind nulitatea, anularea sau inopozabilitatea actelor juridice prejudiciabile masei credale?

Actele juridice întreprinse de debitor pentru a reduce șansele de satisfacere a creanțelor creditorilor sau de a favoriza anumiți creditori nu sunt executorii. Orice omisiune a unui debitor în acest sens este de asemenea tratată ca un act juridic. Există trei categorii de astfel de acte ce nu pot executorii: (a) actele juridice fără remunerație corespunzătoare; (b) actele juridice preferențiale ce duc la o situație în care un creditor, în detrimentul altor creditori, primește un nivel de compensare mai mare decât ar fi obținut în caz contrar prin procedura falimentului; (c) actele juridice în care debitorul reduce în mod intenționat nivelul de compensare a creanței unui creditor, în cazul în care contrapartea cunoștea această intenție sau, date fiind toate circumstanțele, ar fi trebuit să fi avut cunoștință despre aceasta.

Inopozabilitatea actelor juridice ale debitorului se stabilește de către o instanță de insolvență care se pronunță cu privire la o acțiune intentată de practicianul în insolvență ce se opune actelor juridice ale debitorului (o acțiune de a exclude o tranzacție). Practicianul în insolvență poate intenta o acțiune de excludere a unei tranzacții în decurs de un an de la data la care intră în vigoare decizia de deschidere a procedurii de insolvență. Dacă nu se intentează o acțiune în termenul respectiv, dreptul de a putea exclude o tranzacție se prescrie. Remunerația debitorului din acte juridice inopozabile face parte din masa bunurilor odată ce hotărârea de admitere a acțiunii de excludere a unei tranzacții devine definitivă.

Inopozabilitatea unui act juridic nu îi afectează aplicabilitatea. Totuși, în procedura de insolvență, remunerația debitorului din acte juridice inopozabile face parte din masa bunurilor. Dacă remunerația inițială a debitorului dintr-un act juridic inopozabil nu poate fi cedată în favoarea masei bunurilor, trebuie să se asigure o despăgubire echivalentă.

Instanța de insolvență nu este obligată să respecte hotărârea altei instanțe sau a unei alte autorități care constată, în timpul procedurii de insolvență, că un act juridic privind activele sau pasivele debitorului este nul și neavenit sau o astfel de constatare la care se ajunge în orice alt mod. În timpul procedurii de insolvență, doar instanța de insolvență examinează nulitatea unui astfel de act juridic, fie sub formă de trimitere preliminară, fie sub formă de litigiu accesoriu cu privire la această chestiune. Părțile la procedura de insolvență, altele decât debitorul – cu excepția debitorului în posesie –, și practicianul în insolvență sau Parchetul pot intenta o acțiune în acel litigiu. Practicianul în insolvență trebuie să fie întotdeauna reclamantul sau părătul. Dacă se constată ulterior prin

hotărârea definitivă că un act juridic privind activele sau pasivele debitorului este nul și neavenit, beneficiul economic obținut sub formă de remunerație trebuie cedat înapoi masei bunurilor.

Dacă se constată printr-o hotărâre judecătorească definitivă că actul juridic privind activele sau pasivele debitorului este nul și neavenit înainte de deschiderea procedurii de insolvență, și actul juridic vizat de hotărâre este considerat nul și neavenit în procedura de insolvență.

Reguli speciale pentru anumite categorii de creanțe

Se aplică reguli speciale următoarelor categorii de creanțe:

creanțele față de masa bunurilor care rezultă după deschiderea procedurii de insolvență sau după declararea unui moratoriu;

creanțele față de masa bunurilor care rezultă după decizia deschiderii procedurii de insolvență;

creanțele echivalente creanțelor raportate la masa bunurilor;

creanțele subordonate;

creanțele acționarilor sau membrilor debitorului ce rezultă din participarea acestora la societate sau la cooperativă.

Ultima actualizare: 21/08/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.